

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 153 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (alm. del) den 16. februar 2006.

Spørgsmål 153

Hvad kan ministeren oplyse om Wilhjelmudvalgets anbefalinger vedrørende randzoner sammenlignet med målsætninger og virkemidler i regeringens Vandmiljøplan III?

Svar

Wilhjelmudvalget anbefalede udlægning af bufferzoner omkring særlig sårbar natur, men forholdt sig ikke til udlægning af randzoner.

Med det formål at nedbringe den lokale påvirkning fra ammoniak-kvælstof i særligt sårbare naturområder, navnlig for at sikre biodiversiteten knyttet til lyngheder, klitheder, højmoser, overdrev og lobeliasøer anbefalede Wilhjelmudvalget udlægning af bufferzoner på som udgangspunkt 300 meter. Bufferzonerne fastlægges omkring de særligt sårbare naturområder og krav til ammoniakemissionen fra stald- og gødningsanlæg fastsættes samt krav til udbringningsteknik ud fra en konkret vurdering af den enkelte lokalitets sårbarhed og tilstand, områdets terræn- og vindforhold m.v.

Herudover anbefalede Wilhjelmudvalget, at der blev genskabt 100.000 hektar vandløbsnære engarealer samt overdrev og strandenge. Genskabelse af 100.000 hektar vandløbsnære engarealer muliggør etablering af økologiske sammenhænge og spredningskorridorer. Men anbefalingen var tillige begrundet i, at vådere ådale med enge og slyngede vandløb har en naturlig tilbageholdelse af næringsstoffer og et mindre behov for vandløbsvedligeholdelse.

I Vandmiljøplan III aftalen blev der fulgt op på Wilhjelmudvalgets anbefaling om en beskyttelseszone omkring de særligt sårbare naturområder. Der indføres en beskyttelseszone på 300 meter rundt om alle højmoser, alle lobeliasøer, som udgangspunkt alle heder over 10 ha og alle truede næringsfattige overdrev over 2,5 hektar, samt alle truede heder, overdrev og andre særligt sårbare naturtyper i Natura-2000 områder.

Omfanget af de beskyttede naturområder udgør 148.000 hektar. Indenfor beskyttelseszonerne må der ikke – og heller ikke indenfor selve naturområdet – forekomme udvidelse af husdyrbrug, hvis udvidelsen medfører en forøget udledning af ammoniak.

I Vandmiljøplan III aftalen blev det fastlagt at gennemføre en målrettet indsats i forhold til udledning af fosfor fra landbrugsarealerne til søer og vandløb.

Målet er at udlægge op mod 30.000 hektar randzoner på 10 meter langs vandløb og søer frem mod 2009 samt yderligere 20.000 hektar frem mod 2015. I randzonerne må der ikke dyrkes, og randzonerne skal således bidrage til at tilbageholde fosfor fra den dyrkede landbrugsjord og dermed begrænse udledningen af fosfor.